

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

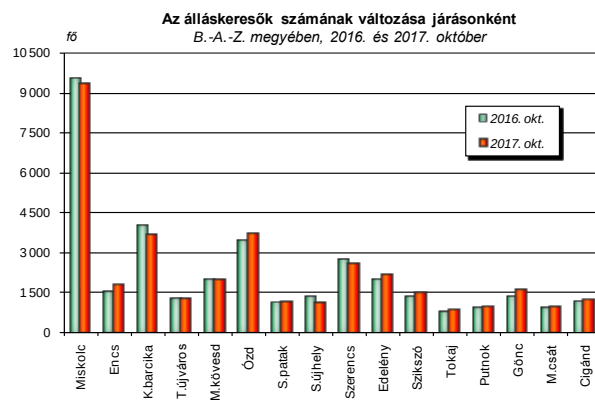
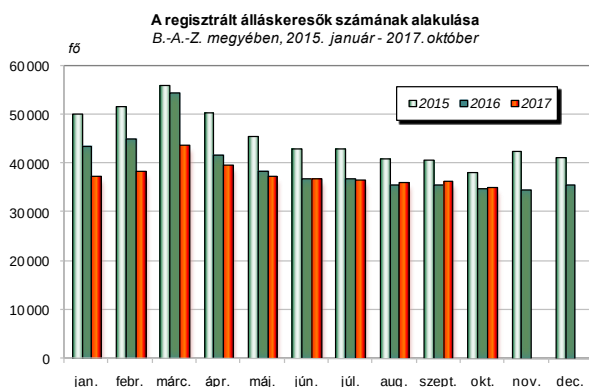
T Á J É K O Z T A T Ó

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐPIACI FOLYAMATAIRÓL 2017. OKTÓBER

Októberben 35 ezer fő közelére csökkent a nyilvántartott állás keresők száma a megyében.

A szeptemberi kisebb növekedést követően októberben ismét fogyott az állás keresők száma megyénkben is. Ezzel a márciusi tetőponthoz képest mintegy 20%-kal (8,7 ezer fővel) apadt a járási hivatalokkal kapcsolatban állók száma. A megye gazdaságának egyes ágazataiban, térségeiben is növekvő munkaerőhiány miatt nagyobb eséllyel jutnak munkához az elsődleges munkaerőpiacon is az állást keresők. A KSH jelentése szerint az alkalmazásban állók megyei létszáma 2017. I-III. negyedévében 2,1%-kal (3,2 ezer fővel) emelkedett az előző év azonos időszakához képest, miközben a másodlagos munkaerőpiacon 14%-os (5,4 ezer fős) csökkenés következett be. A járási hivatalokkal rendszeres kapcsolatban álló állás keresők elhelyezkedési esélyeit javíthatják az uniós programok keretében indított szakmai képzések és a foglalkoztatás növelését ösztönző támogatások is. Október végéig 8 ezer állás kereső OKJ-s vagy egyéb munkaerőpiaci képzésben való részvétele miatt került ki az állás keresők közül, számuk több mint 2,7 ezer fővel (52%-kal) felülmúlta a 2016 azonos időszakában képzést kezdők létszámát. Október végéig az önfoglalkoztatáshoz adott támogatás vagy a munkáltatónak nyújtott bér- vagy bérköltség támogatás segítségével több mint 10 ezren jutottak munkához az elsődleges munkaerőpiacon. Ezzel szemben a közfoglalkoztatásban csökkent a résztvevők száma, október végén alig több mint 30 ezren álltak a másodlagos munkaerőpiacon alkalmazásban, 23%-kal (8,9 ezer fővel) kevesebben, mint egy éve.

2017. október végén Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a járási hivatalok összesen 35 190 fő állás keresőt tartottak nyilván, 1,4 ezer fővel (3,8%-kal) kevesebbet, mint szeptember végén. Ez a létszám gyakorlatilag annyi, mint egy éve, mivel mindössze 316 fővel (0,9%-kal) haladta meg a tavalyit. Országosan is csökkent az állás keresők száma, az előző hónaphoz képest a megyeinél kissé mérsékeltebben, 3%-kal (8,2 ezer fővel) 260,3 ezer főre apadt, ami a 2016. októberitől is 6,3%-kal (17,5 ezer fővel) alacsonyabb. A megyében nyilvántartott állás keresők számának országosból való részesedése stagnál, októberben is 13,5%-ot tett ki, ami azonban több, mint egy éve volt (12,6%).

A megyei állás keresők közel fele a három legnagyobb népességű járásban – a miskolci (9,3 ezer, 26,4%), az ózdi (3,7 ezer, 10,4%) és a kazincbarcikai (3,6 ezer, 10,3%) járásban – koncentrálódik. Októberben három olyan térsége volt a megyének, ahol az állás keresők száma több hónapja 2-3 ezer fő közötti volt - a szerencsi (2,5 ezer, 7,2%), az edelényi (2,1 ezer, 6%) és a mezőkövesdi (2 ezer, 5,5%) –, máshol ennél kevesebb. A korábbi kettővel szemben már három olyan térsége is – a tokaji,

a putnoki és a mezőcsáti járások - volt a megyének, ahol az álláskereső havi végi létszáma nem érte el az ezer főt sem, de épp hogy meghaladta ezt a sátoraljaújhelyi, a sárospataki és a cigándi járásban is. Az előző hónaphoz képest három járásban 11-36 fővel szerepeltek többen a nyilvántartásban, máshol kevesebb volt az álláskereső. Nagyobb mértékű, 250-380 fő közötti csökkenés a miskolci, a kazincbarcikai és a szerencsi járásban ment végbe, ez utóbbiban ez egyben kiemelkedő mértékű, 10%-os csökkenést is jelent, a járások nagy részében 10-110 fővel fogyott a létszám.

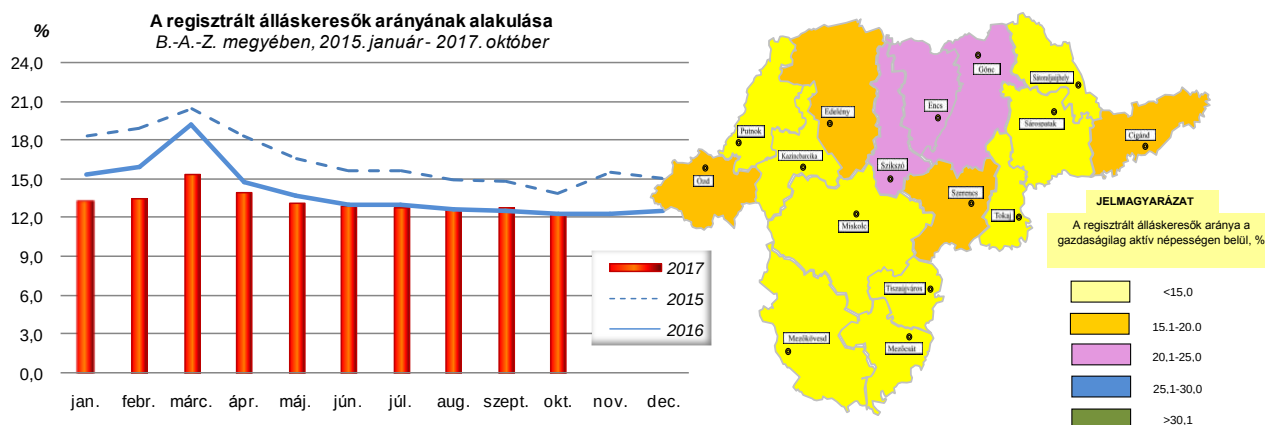
Az utóbbi hónapokban folyamatosan nagy az érdeklődés az uniós munkaerőpiaci programok iránt - az Ifjúsági Garancia program, valamint az Út a munkaerőpiacra elnevezésű programok –, a belépő álláskereső az itt elérhető támogatások segítségével a normál munkaerőpiacon tudnak elhelyezkedni vagy az elhelyezkedés esélyét növelő munkaerőpiaci képzésen részt venni. A közfoglalkoztatást vállalók havi létszáma szeptemberig folyamatosan csökkent, elmaradt az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedőkétől, októberben kissé meghaladta azokat.

Az előző év októberéhez viszonyítva négy járás kivételével valamennyi járásban nőtt a nyilvántartott álláskereső száma, de a növekedés mértéke csak az ózdi, a gönci és az encsi járásban volt számottevőbb, 220-280 fő, illetve az edelényi és a szikszói járásban 150 fő körüli, máshol ennél kisebb. Ezzel szemben a kazincbarcikai (-349 fő), a miskolci és a sátoraljaújhelyi (220-220 fő) járásban nagyobb csökkenés mérhető. Az említett járásokban tapasztalható növekedés főként a közfoglalkoztatásban végrehajtott csökkentéssel hozható összefüggésbe, amit helyi szinten az elsődleges munkaerőpiaci kereslet egyelőre kevésbé ellensúlyozott.

A viszonylag nagyobb havi létszámfogyás következtében a regisztrált álláskereső létszáma alapján számított munkanélküliségi arány¹ is most nagyobb mértékben változott. *Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a mutató októberi értéke 12,4% volt*, ami 0,5 százalékponttal süllyedt az előző havihoz képest, de - mint az álláskereső száma, ez a mutató is - lényegében azonos az egy évvel korábbival. Az országos mutató értéke 5,7%, a havi csökkenés 0,2 százalékpont, s éves szinten is 0,5 százalékponttal kedvezőbb.

Négy járás kivételével - ahol stagnált vagy kissé nőtt a mutató értéke - a járások többségében csökkent az elmúlt hónaphoz képest az álláskereső gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya. Így a legalacsonyabb, 15% alatti mutatóval rendelkező járások száma a mezőcsátival 9-re bővült. A miskolci és a tiszaujvárosi járásban, kisebb ingadozással másfél éve folyamatosan 10% alatti (októberben 8,7-8,9%-os) ez a mutató. További hét járásban (pl. sátoraljaújhelyi, sárospataki, mezőkövesdi) pedig több-kevesebb hónapja 11-15% között alakul. A többi járásban 15-20% közötti arány volt jellemző októberben is, csak az encsi, a gönci és a szikszói járásban érte el 20-22% közötti értéket. Az egy évvel korábbihoz mérten csak az encsi, a szikszói és a gönci járásban nőtt nagyobb mértékben az arány (1,2-1,5, illetve 5,1 százalékponttal), máshol rendszerint stagnált vagy pl. a sátoraljaújhelyi, a szerencsi és a cigándi térségben 1,9-2,4 százalékponttal süllyedt.

Az álláskereső aránya a gazdaságilag aktív népességben belül, B.-A.-Z. megye járosaiban, 2017. október (%)

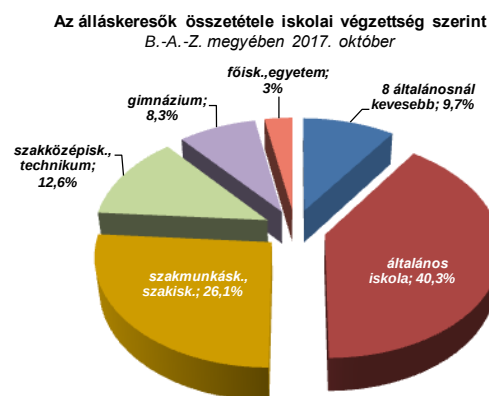
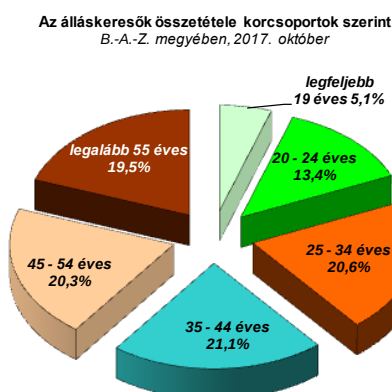
¹ A regisztrált álláskereső száma a gazdaságilag aktív népesség előző évi átlagos létszámához viszonyítva. A járási mutatókat a gazdaságilag aktív népesség 2016. évi mikrocenzus szerinti területi megoszlása alapján számoltuk.

A hónap folyamán csaknem ezer fővel kevesebben kerültek be a járási hivatalok nyilvántartásába, mint szeptemberben, a nyilvántartásból kikerültek száma viszont épp ellentétesen változott. Októberben összesen 5,3 ezer pályakezdő (0,9 ezer) és nem pályakezdő (4,4 ezer) álláskeresőt vettek nyilvántartásba a járási hivatalok, közülük mintegy 360 főt (7%) első ízben, közel 5 ezer főt (93%) ismételten regisztráltak. A belépők száma 16%-kal maradt el az előző havitól, s 5%-kal az egy évvel korábbtól. Az első ízben regisztráltak száma harmadával volt kevesebb, s néhány tíz fővel elmaradt a tavaly októberitől is. Csökkent a nyilvántartásba visszatérők száma is, az előző havihoz képest 14%-kal, az egy évvel korábbihoz viszonyítva pedig 5%-kal.

Az első ízben nyilvántartásba vett álláskeresők 69%-a (248 fő) pályakezdők fiatal volt, s bár számuk harmadával csökkent, de iskolai végzettség szerinti összetételük alig különbözött az előző havitól. Az októberben első ízben nyilvántartásba vett fiatalok többségét a középfokú iskolát végzettek (51%) alkották, a csak alapfokú iskolai végzettséggel állást - képzési lehetőséget keresők részaránya 43% volt, míg a pályakezdő diplomásoké 6%. Az ismételten regisztrált pályakezdők (708 fő) között az általános iskolai végzettségűek és a középfokú végzettséggel rendelkezők részaránya szinte azonos volt (50% ill. 49%), a diplomásoké pedig mindössze 1%.

A hónap folyamán 6,7 ezer álláskereső került ki a nyilvántartásból, 10%-kal többen, mint egy hónapja. A kilépők 61%-át azért törölték² a nyilvántartásból, mert elhelyezkedett vagy támogatott munkaerőpiaci képzés résztvevője lett. Az előző havival ellentétben most többen helyezkedtek el (27,1%) a közfoglalkoztatásban, mint ahányan az elsődleges munkaerőpiacon (23,4%), további 10,5% támogatott munkaerőpiaci képzési program résztvevője lett.

A havi létszámváltozások az álláskeresők valamennyi csoportját érintették, de az átlagosnál nagyobb arányban csökkent a nők, a fiatalok, az érettségivel vagy diplomával rendelkezők, illetve a szellemi munkát keresők száma. A hónap végén nyilvántartott álláskeresők között a férfiak részaránya 51,6%, a nőké pedig 48,4% volt. A fiatalok csökkenő beáramlása következtében a 25 év alattiak részaránya 18,5%-ra mérséklődött, s minden más korcsoporté kissé emelkedett kissé, de a megoszlás jellemző nem változott. Legtöbben a 35-44 évesek (21,1%) korcsoportjába tartoztak, de hasonló volt a tíz évvel fiatalabb és idősebb, a 25-34 éves (20,6%), illetve a 45-54 éves (20,3%) álláskeresők részaránya is, s alig különbözött már az előbbiektől az 55 éves vagy idősebb korosztályhoz tartozóké is (19,5%). Az egy évvel korábbihoz képest igen lassú változások tapasztalhatók, de hosszabb ideje csak a legidősebbek részaránya emelkedő tendenciájú, a többi korcsoporté stagnál vagy némileg csökken.

Az álláskeresők legmagasabb iskolai végzettség szerinti összetételét tekintve sincs lényeges változás. Az álláskeresők meghatározó csoportját mindig az alacsony végzettségűek alkották, október végén pontosan minden második álláskereső közéjük tartozott, s köztük ötből egynek nem volt befejezett általános iskolai végzettsége sem. A következő nagyobb csoport szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzett (26,1%), a többiek középiskolai vagy felsőfokú végzettséggel rendelkeztek (23,9%). A középiskolát végzettek többsége az érettségi mellett szakközépiskolai (egy részük technikai)

² A közfoglalkoztatást vállalkók, valamint a támogatott munkaerőpiaci képzést kezdők nyilvántartása a foglalkoztatás, illetve a képzés időtartama alatt szünetel.

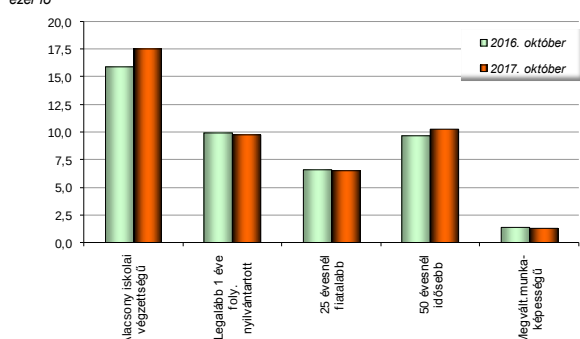
szakképesítéssel is rendelkezett (12,6%), kisebb részük gimnáziumban érettségizett (8,3%). A felsőfokú végzettséget szerzett álláskeresők részaránya is szinte állandó (3%). A közfoglalkoztatásban résztvevők számának kismértékű csökkenésével párhuzamosan, az egy évvel korábbi összetételhez képest a 8 általános iskolai osztályt vagy annál kevesebbet végzettek részesedése számottevőbben emelkedett a nyilvántartott álláskeresők között, az iskolai végzettség szerint elkülönített többi csoporté – különböző mértékben – mérséklődött.

A leghátrányosabb munkaerőpiaci helyzetben lévő álláskeresői rétegek közül a legnagyobb csoportot az alacsony végzettségűek, a *legfeljebb 8 általános iskolai osztályt végzettek* alkotják. Október végén 17,6 ezren voltak, több mint 1,6 ezer fővel (10,3%-kal) többen, mint egy éve. Számuk 2017. május óta haladja meg az egy évvel korábbit, ami főként a közfoglalkoztatás csökkenésével áll összefüggésben. Lassult a tartósan, a legalább egy éve nyilvántartott álláskeresők közé tartozók számának apadása is. Október végén 9,8 ezer fő minősült tartósan álláskeresőnek a megyében, mindössze 138 fővel (1,4%-kal) kevesebb, mint egy éve. Kissé többen vannak a *legalább 50 éves álláskeresők* (10,3 ezer fő), számuk öt hónapja az egy évvel korábbi szint fölött alakul, október végén 6,1%-kal (0,6 ezerrel) haladta meg azt. Szinte egész évben a tavalyi szint közelében volt a *25 évesnél fiatalabb álláskeresők* száma is, az október végi 6,5 ezres létszámuk alig 140 fővel (2,1%-kal) maradt el az egy évvel korábbitól. A legkisebb, hátrányos munkaerőpiaci helyzetűként számon tartott csoportot a *megváltozott munkaképességű* álláskeresők alkotják. Május óta folyamatosan csökken a számuk, az e hó végi létszámuk néhány fő híján 1,3 ezer fő volt, 5,8%-kal (78 fővel) kevesebb, mint egy éve. Az elmúlt hónaphoz képest a kiemelt csoportok létszáma apadt, leginkább a fiataloké (0,6 ezerrel, 8,8%-kal).

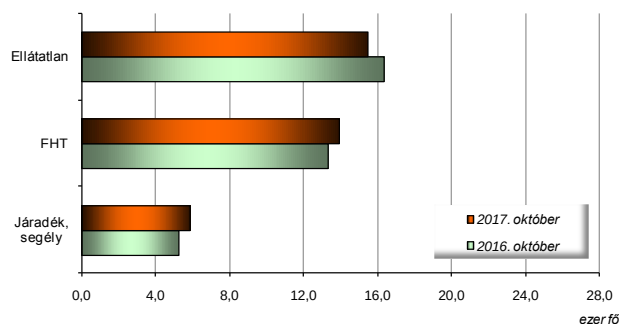
Egész évben hullámzóan alakult az álláskeresők ellátására jogosultak száma az álláskeresők között, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosultak és a pénzbeli ellátásra vagy támogatásra nem jogosultak létszámában pedig egy lassú csökkenési tendencia érvényesült az év folyamán. 2017. október végén 3,6 ezer fő volt jogosult álláskeresői járadékra, 2,2 ezer fő pedig a nyugdíj előtt állók segélyére. Együttes létszámuk (5,8 ezer fő) félszáz fővel múlta felül csupán az egy hónappal korábbit, viszont több mint 600-zal (11,7%-kal) az egy évvel korábbit. Az FHT-ra jogosultak hó végi létszáma közel másfélszáz fővel 13,9 ezerre apadt, de még így is több volt (0,6 ezer fővel, 4,6%-kal) az egy évvel korábbitól. A legnagyobb mértékben a *pénzbeli ellátásra nem jogosultak száma változott, október végén 15,5 ezren voltak, az előző havitól 7,8%-kal (1,3 ezer fővel), a 2016. októberitől pedig 5,5%-kal (0,9 ezer fővel) kevesebben.*

Az álláskeresők ellátására jogosultak részaránya a hónap végén 16,6% volt, az FHT-ra jogosultaké 39,5%-ot, míg az ezek egyikére sem jogosultaké 43,9%-ot tett ki. Az egy évvel korábbihoz képest az álláskeresők ellátására jogosultak részaránya 1,6 százalékponttal, az FHT-ra jogosultaké 1,4 százalékponttal emelkedett, a pénzbeli ellátásra nem jogosultaké ezek együttes mértékével, 3 százalékponttal mérséklődött.

A leghátrányosabb munkaerőpiaci helyzetű álláskeresők számának alakulása B.-A.-Z. megyében, 2016. és 2017. október

Pénzbeli ellátásban (nem) részesülő álláskeresők számának alakulása B.-A.-Z. megyében, 2016. és 2017. október

2017. október végén 4,4 ezer fő pályakezdő álláskeresőt tartottak nyilván megyénk járási hivatalai, 11%-kal (0,5 ezer fővel) kevesebbet, mint egy hónapja. Éves összevetésben már több mint két éve csökkenő tendencia érvényesül, októberben 6,5%-kal (0,3 ezer fővel) maradt el a pályakezdő álláskeresők száma az egy évvel korábbitól. Országosan némileg kisebb mértékű volt a havi csökkenés, az éves létszámapadás viszont hosszabb ideje jóval nagyobb ütemű, mint a megyében. A

hó végi zárónapon országosan 27,8 ezer pályakezdő álláskeresőt tartottak nyilván, 7,5%-kal (2,3 ezer fővel) kevesebbet, mint egy hónapja, illetve 16,5%-kal (5,5 ezer fővel), mint egy éve.

Az előző havi nagyobb beáramlást követően újra csökkent a nyilvántartásba vett pályakezdő álláskeresők száma. Októberben 956 fő fiatal álláskeresőt pályakezdőként vettek nyilvántartásba a járási hivatalok, negyedével kevesebbet, mint szeptemberben, közel annyit, mint tavaly októberben. A nyilvántartásból kikerült (1,5 ezer fő) pályakezdők közül 32% elhelyezkedett – csaknem kétszer annyian az elsődleges munkaerőpiacon (21%), mint a közfoglalkoztatásban (11%) -, további 18,5% pedig támogatott munkaerőpiaci képzés résztvevője lett. A nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedett pályakezdők felének a foglalkoztatásához bérjellegű támogatást igényeltek a munkáltatók.

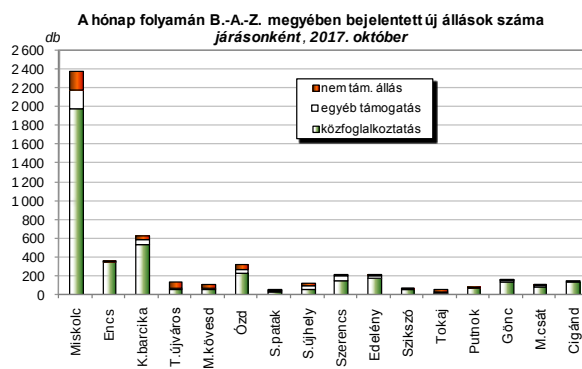
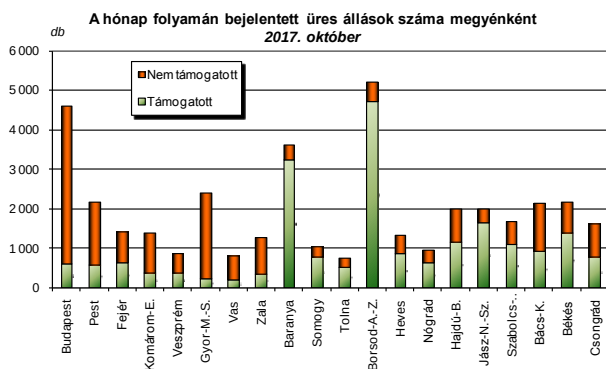
Több mint 5,2 ezer állás betöltéséhez vártak álláskeresőket a megyei munkáltatók.

A járási hivatalokban bejelentett üres állások között kissé emelkedett a közfoglalkoztatás munkaerőigénye a hónap folyamán, az elsődleges munkaerőpiaci kereslet viszont némileg elmaradt az előző hónapokétól.

Októberben a megyei munkaadók összesen 5,2 ezer fő foglalkoztatását biztosító állást jelentettek be a járási hivatalokban, ami alig százszal haladta meg az előző havit, viszont félezerrel több volt, mint 2016. októberben. Országosan 7,6%-kal csökkent a havi kereslet, a hónap folyamán összesen 39,5 ezer állást jelentettek be a munkáltatók, ennek 13,2%-át Borsod-Abaúj-Zemplén megyei foglalkoztatók által jelzett állások tették ki.

A hónap folyamán a megyében bejelentett üres állások 80%-a a közfoglalkoztatás révén a másodlagos munkaerőpiacon, 20%-a az elsődleges munkaerőpiacon állt rendelkezésre.

A bejelentett betöltetlen állások 91%-a támogatással jött létre, 9%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással 4,7 ezer fő közvetítését kérték a munkáltatók, közülük csaknem 550 álláskeresőt bértámogatással normál, elsődleges munkaerőpiaci állás betöltésére kerestek, a többiekre (4,2 ezer fő) a közfoglalkoztatásban tartottak igényt. Támogatás nélkül közel 500 főre kezdeményeztek munkaerő-közvetítést a megyei nyílt munkaerőpiac munkaadói.

A hónap folyamán bejelentett állások csaknem fele (45,5%, 2,4 ezer állás) a miskolci járásban működő foglalkoztatóknál állt rendelkezésre, s viszonylag sok volt még a kazincbarcikai (12%, 0,6 ezer állás), az encsi (7%, 0,4 ezer állás) és az ózdi (6,2%, 0,3 ezer állás) járásban is. Valamennyi járásban a közfoglalkoztatási programok munkaerőigénye volt a legtöbb, arányuk 50-95% között alakult járásonként. Az elsődleges munkaerőpiaci állások több mint fele a miskolci (39%), valamint a kazincbarcikai és az ózdi (9-9%) járásokban összpontosult. Ezek közül a támogatási igénnyel társuló állások közel kétharmada koncentrált az említett járásokban, a támogatási igény nélküli állásajánlatok területi megoszlása alapján viszont a miskolci (42%) és az ózdi (10%) járás mellett a tiszaujvárosi (15%) járás emelkedett ki.

Az elsődleges munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett összes állás (1 ezer db) meghatározó részét feldolgozóipari (20%), kereskedelmi (18%) és építőipari (15%) tevékenységet végző cégek jelentették be, de 80-80 állás (8-8%) betöltéséhez kértek közvetítést a vendéglátás és az adminisztratív szolgáltatás területéről is. Az előző hónaphoz képest csak az adminisztratív szolgáltatást végző cégek által bejelentett üres állások száma emelkedett, egyéb területről többé-kevésbé csökkent a bejelentett kereslet. 2016 októberéhez viszonyítva az építőipar és a szálláshely-

szolgáltatás, vendéglátás területén vállalkozó cégek munkaerőigénye volt most több, egyéb helyről kevesebb megkeresést kaptak a járási hivatalok.

A nyílt munkaerőpiaci állások nagyobb részét (58%) segéd- vagy betanított munkát vállaló álláskeresőkkel kívánták betölteni a munkáltatók, kisebb részét, 42%-át (435 állást) szakképzett álláskeresőknek hirdették meg. A szakképzettséggel betölthető helyekre főként bolti eladókat, pénztárosokat, szakácsokat, pultosokat, továbbá lakatosokat, hegesztőket, villanszerelőket, kőműveseket, festő-mázolókat, műszerészeket, gépjármű- és motorkarbantartókat, valamint pénzügyi ügyintézőket és irodai adminisztrációs munkát végzőket kerestek. A közfoglalkoztatási programokban zömmel (90%) segéd- vagy betanított munkásra volt igény. A szakképzett álláskeresők számára jobbra csak gépkarbantartó és ügyviteli-adminisztrációs munkaköröket kínáltak a közfoglalkoztatók, de megyeszerte 20-30 munka- és termelészszerzőt, illetve szociális segítőt is kerestek.

2017. január-október folyamán 10 miskolci és 6 ózdi munkáltató vette igénybe a jelentősebb létszámbővítése (közülük egy cég új telephely létesítése) kapcsán felmerült nagyobb, egyszerre legalább tíz főt elérő munkaerőigénye kielégítéséhez az érintett járási hivatalok foglalkoztatási osztályának munkaerő-közvetítő, toborzó szolgáltatását. Az így létrehozott 333 új munkahely többségére hívásfogadó operátor, telefonos termékértékesítő, gyártósori összeszerelő, gépkezelő, csőszerelő, lakatos, továbbá különféle építőipari munkát, valamint segédmunkát vállaló álláskeresőket vártak. A bővítések miskolci (63%) és ózdi (37%) telephelyeken valósultak meg.

Április óta egyetlen munkaadó sem jelentett be csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést a megyében.

Hatodik hónapja nem kapott értesítést a kormányhivatal csoportos létszámcsökkentésre irányuló döntésről. 2017-ben eddig csak áprilisban volt ilyen bejelentés, ekkor 3 gazdálkodó szervezet jelzett csoportos létszámcsökkentést. Az érintett 308 fő munkája azonban nem került veszélybe, a közfeladatok ellátását átvevő vállalkozás valamennyi munkavállaló foglalkoztatását biztosítja.

Az elmúlt év végén illetve ez évben átmenetileg nehéz helyzetbe került megyei vállalkozások közül többen sikerrel pályáztak az Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft. által meghirdetett „Azonnal cselekszünk” elnevezésű program keretében munkahelymegőrző támogatásra. A támogatás segítségével az átmeneti nehézségek időszakában elkerülhetővé vált számukra a létszámcsökkentés. A benyújtott támogatási kérelmek közül október végéig öt kérelemről született támogató döntés, melynek révén egy-egy gönci, mezőcsáti és encsi, valamint két sárospataki járásbeli vállalkozás kapott hat-hat hónapos időszakra szóló támogatást együttesen 228 fő munkahelyének megőrzéséhez.

Miskolc, 2017. december 6.